

Tiếng Việt 5

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Tìm hiểu cách viết bài văn kể chuyện sáng tạo

(TIẾP THEO)

Khám phá

1

Đọc các đoạn văn dưới đây và trả lời câu hỏi.

Chào các bạn. Tôi là chuột xù. Tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện phiêu lưu li kì của tôi và cậu bạn thân mèo nhép.

Hôm ấy là một ngày rất đẹp trời, chúng tôi đều muốn đi chơi. Tôi thì muốn chơi ở bên này sông, còn cậu bạn của tôi lại nằng nặc đòi đi chơi ở bên kia sông. Tôi vẫn nhớ lời dặn của bác ngựa là bên kia sông nguy hiểm lắm. Thế mà **chẳng hiểu sao** mèo nhép lại cứ muốn đi chơi ở đó. Cậu ấy quả là thích phiêu lưu. Nhưng phiêu lưu mà mất an toàn thì thật đáng sợ. Tôi cố gắng thuyết phục mèo nhép. Cậu ấy chẳng những không nghe mà còn chê tôi nhất. Cuối cùng, tôi đành chịu thua và đi theo cậu ấy vì không nỡ để cậu ấy mạo hiểm một mình.

Trên lưng bác ngựa trở về, tôi vẫn giả vờ nằm thêm thiếp. Mèo nhép chắc là biết lỗi, cứ sụt sịt, sụt sịt, nước mắt rơi ướt cả bộ lông của tôi. So với lúc cậu ấy khăng khăng đòi sang sông chơi thì bây giờ trông cậu ấy thật quá khác biệt. Tôi phải cố nén cười. Cứ để cậu ấy ân hận một lúc nữa, như thế mới có bài học chứ.

- a. Các đoạn văn trên kể lại câu chuyện theo lời của nhân vật nào?
- b. Nhân vật đó dùng những từ ngữ nào để gọi mình và các nhân vật khác?
- c. Những từ ngữ in đậm thể hiện điều gì? Chọn đáp án đúng.
- A. Chuột xù không chắc chắn về suy nghĩ, cảm xúc của mèo nhép.
 - B. Chuột xù không chắc chắn về suy nghĩ, cảm xúc của mình.
 - C. Chuột xù dự đoán được sự việc xảy ra tiếp theo.
 - D. Chuột xù thể hiện sự khách quan khi kể câu chuyện.
- d. Cách kể chuyện trong các đoạn văn trên có gì khác với cách kể chuyện trong bài văn trang 11?

Cách mở đầu
câu chuyện

Cách kể lại các sự
việc trong câu
chuyện

Cách kết thúc câu
chuyện

a. Các đoạn văn
trên kể lại câu
chuyện theo lời
của nhân vật nào?

Chào các bạn. Tôi là chuột xù. Tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện phiêu lưu li kì của tôi và cậu bạn thân mèo nhép.

Hôm ấy là một ngày rất đẹp trời, chúng tôi đều muốn đi chơi. Tôi thì muốn chơi ở bên này sông, còn cậu bạn của tôi lại nằng nặc đòi đi chơi ở bên kia sông. Tôi vẫn nhớ lời dặn của bác ngựa là bên kia sông nguy hiểm lắm. Thế mà **chẳng hiểu** sao mèo nhép lại cứ muốn đi chơi ở đó. Cậu ấy quả là thích phiêu lưu. Nhưng phiêu lưu mà mất an toàn thì thật đáng sợ. Tôi cố gắng thuyết phục mèo nhép. Cậu ấy chẳng những không nghe mà còn chê tôi nhát. Cuối cùng, tôi đành chịu thua và đi theo cậu ấy vì không nỡ để cậu ấy mạo hiểm một mình.

Các đoạn văn kể lại câu chuyện
theo lời của nhân vật chuột xù.

**b. Nhân vật đó dùng
những từ ngữ nào
để gọi mình và các
nhân vật khác?**

Chào các bạn. Tôi là chuột xù. Tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện phiêu lưu li kì của tôi và cậu bạn thân mèo nhép.

Hôm ấy là một ngày rất đẹp trời, chúng tôi đều muốn đi chơi. Tôi thì muốn chơi ở bên này sông, còn cậu bạn của tôi lại nằng nặc đòi đi chơi ở bên kia sông. Tôi vẫn nhớ lời dặn của bác ngựa là bên kia sông nguy hiểm lắm. Thế mà **chẳng hiểu sao** mèo nhép lại cứ muốn đi chơi ở đó. Cậu ấy quả là thích phiêu lưu. Nhưng phiêu lưu mà mất an toàn thì thật đáng sợ. Tôi cố gắng thuyết phục mèo nhép. Cậu ấy chẳng những không nghe mà còn chê tôi nhất. Cuối cùng, tôi đành chịu thua và đi theo cậu ấy vì không nỡ để cậu ấy mạo hiểm một mình.

Trên lưng bác ngựa trở về, tôi vẫn giả vờ nằm thiêm thiếp. Mèo nhép chắc là biết lỗi, cứ sụt sịt, sụt sịt, nước mắt rơi ướt cả bộ lông của tôi. So với lúc cậu ấy khẳng khái đòi sang sông chơi thì bây giờ trông cậu ấy thật quá khác biệt. Tôi phải cố nén cười. Cứ để cậu ấy ân hận một lúc nữa, như thế mới có bài học chứ.

**b. Nhân vật chuột xù dùng “tôi”
để gọi bản thân, dùng “cậu ấy”
để gọi mèo nhép, dùng “bác
ngựa” để gọi bác ngựa.**

**c. Những từ ngữ in đậm thể hiện điều gì?
Chọn đáp án đúng.**

- ☒ A. Chuột xù không chắc chắn về suy nghĩ, cảm xúc của mèo nhép.**
- B. Chuột xù không chắc chắn về suy nghĩ, cảm xúc của mình.**
- C. Chuột xù dự đoán được sự việc xảy ra tiếp theo.**
- D. Chuột xù thể hiện sự khách quan khi kể câu chuyện.**

d. Cách kể chuyện trong các đoạn văn trên có gì khác với cách kể chuyện trong bài văn trang 11?

	Bài văn kể lại câu chuyện trang 11	Hai đoạn truyện được kể theo lời của chuột xù
Cách mở đầu câu chuyện	Người viết giới thiệu câu chuyện.	Người viết trong vai nhân vật chuột xù tự giới thiệu về bản thân mình (Tôi là chuột xù), sau đó mới giới thiệu câu chuyện (Tôi sẽ kể cho các bạn nghe câu chuyện phiêu lưu li kì của tôi và cậu bạn thân mèo nhép).
Cách kể lại các sự việc trong câu chuyện	+ Người viết kể lại các sự việc diễn ra theo đúng lời kể trong câu chuyện gốc. + Người viết không tham gia vào câu chuyện, nên không xuất hiện trong câu chuyện.	+ Người viết kể lại các sự việc diễn ra theo lời của chuột xù nhân vật được đóng vai kể chuyện) + Người viết trong vai chuột xù xưng là tôi và tham gia vào câu chuyện, thể hiện cảm xúc cá nhân với các sự kiện trong câu chuyện.
Cách kết thúc câu chuyện	- Nêu suy nghĩ, cảm xúc của người viết về câu chuyện.	- Kể kết thúc của câu chuyện dưới góc nhìn của chuột xù.

Cấu trúc bài văn đóng vai kể chuyện

```
graph TD; A[Cấu trúc bài văn đóng vai kể chuyện] --> B[Mở bài: Nhân vật tự giới thiệu bản thân và giới thiệu câu chuyện.]; A --> C[Thân bài: Kể các sự việc theo cảm nhận của nhân vật.]; A --> D[Kết bài: Kể kết thúc câu chuyện theo cảm nhận của nhân vật.];
```

Mở bài:
Nhân vật tự
giới thiệu
bản thân và
giới thiệu câu
chuyện.

Thân bài:
Kể các sự việc
theo cảm nhận
của nhân vật.

Kết bài:
Kể kết thúc câu
chuyện theo
cảm nhận của
nhân vật.

2 Trao đổi về những điểm cần lưu ý khi đóng vai một nhân vật để kể lại câu chuyện.

Câu chuyện được kể theo lời của nhân vật nào?
Nhân vật kể chuyện xưng là gì?

Các sự việc trong câu chuyện được kể như thế nào theo cảm nhận của nhân vật?

**Lưu ý khi đóng vai
một nhân vật để kể
lại câu chuyện**

Trước khi viết bài văn đóng vai kể chuyện, cần chọn nhân vật để đóng vai và chọn từ ngữ tự xưng phù hợp (Ví dụ: nếu đóng vai bác ngựa trong câu chuyện Một chuyến phiêu lưu thì không thể tự xưng là “tớ” được vì bác ngựa đã lớn tuổi rồi).

Trong khi viết bài văn đóng vai kể chuyện, cần giới thiệu, kể lại câu chuyện và kể kết thúc của câu chuyện theo cảm nhận của mình; cần bộc lộ cảm xúc phù hợp với nhân vật mình đóng vai.

Cần đảm bảo bài văn có đủ bố cục 3 phần: mở bài, thân bài, kết luận.

Ghi nhớ

Đóng vai nhân vật để kể lại câu chuyện cũng là một cách viết bài văn kể chuyện sáng tạo.

Bài văn có 3 phần:

- Mở bài: Đóng vai nhân vật để tự giới thiệu và dẫn dắt vào câu chuyện.
- Thân bài: Kể lại diễn biến câu chuyện theo cảm nhận của nhân vật mà em đóng vai.
- Kết bài: Kể kết thúc của câu chuyện theo cảm nhận của nhân vật.